

ת"פ 41902/03/21 - מדינת ישראל - תביעות נגב נגד מתיתיהו אדמוב - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 41902-03-21 מדינת ישראל נ' אדמוב
בפני כבוד השופטת שוש שטרית
המאשימה
מדינת ישראל - תביעות נגב
ע"י ב"כ עוה"ד זוהר נאור
נגד
הנאשם
מתיתיהו אדמוב - בעצמו
ע"י ב"כ עוה"ד בני גריקו

גזר דין

על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן הורשע הנאשם בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית - לפי סעיף 7(א) + 7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג - 1973.

כתב אישום מתוקן

1. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 05.03.2021, נפגש הנאשם בשעת לילה מאוחרת עם מוסטפא אבו זקיקה (להלן: מוסטפא) בתחנת "דלק" שבנאות חובב. לאחר שיחה ביניהם נסעו השניים, כל אחד ברכבו, (הנאשם במונית) לשטח עפר, אליו הגיע כעבור זמן, רכב נוסף בו נהג אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה. אותו רכב עצר סמוך לכלי הרכב של הנאשם ושל מוסטפא, ואז ניגש מוסטפא לרכב הנוסף, הוציא מתוכו חבילה שהכילה סמים והכניס אותה לתא המטען של המונית בה נהג הנאשם. מיד לאחר מכן, עזב הנאשם את המקום כהוא נוהג במונית. במעמד המתואר, החזיק הנאשם בתא המטען של הרכב בסם מסוכן מסוג קנבוס, במשקל כולל של 500 גרם נטו, שלא לצריכתו העצמית ומבלי שיש לו היתר או רישיון כדין.

במסגרת ההסדר הוסכם בין הצדדים כי הנאשם ירצה עונש מאסר בדרך של עבודות שירות ככל שימצא מתאים וכשיר, והצדדים יטענו באופן חופשי ביחס באשר לתקופת המאסר שתרוצה בעבודות שירות.

הערכת שירות המבחן

2. מתסקיר שהוגש ביום 8.8.2022 עולה כי הנאשם יליד 1962, כבן 60, אב ל-4 ילדים בגילאי 27-42 ומתגורר בבאר שבע. כיום אינו עובד, לפני כשנה ובמשך 15 שנים עבד כנהג מונית. הנאשם מסר כי מתמודד עם מחלות לב, סכרת, לחץ דם והוא מטופל תרופתית.

הנאשם עלה ארצה בהיותו כבן 17, שהה באולפן לימוד עברית ובגיל 18 התגייס לצה"ל ושירת שירות צבאי מלא כנהג בבסיס תחמושת.

מסקירת עברו התעסוקתי עולה כי עוד בתקופת לימודיו בארץ החל לעבוד בניקיון בלילות. בשנת 1993 החל לעבוד כנהג מונית ובשנת 1997 שימש כבעלים של תחנת המוניות "מוניות מתי" בבאר שבע.

הנאשם מודה ולוקח אחריות על מעשיו. לדבריו, באותה עת נקלע למצב כלכלי מורכב, אחד מלקוחותיו ביקש ממנו לשמש כשליח עבור הסמים, והוא התפתה ועשה כן. הוסיף כי הסמים לא שייכים לו ושלל שימוש או עיסוק כלשהו בתחום.

הנאשם הביע חרטה על מעשיו, תיאר מחירים כבדים שמשלם נוכח מעשיו, אם כי להתרשמות שירות המבחן, בעיקר היה עסוק בתועלתו הכלכלית, מבלי לבחון בשעת מעשה את המחיר החברתי של מעשיו.

שירות המבחן מצוין כי ברקע לעבירה עומדים תפיסותיו המקלות ביחס לשימוש בסמים ודפוסיו בכל הקשור לאמצעים להשגת כסף מהיר וזמין, קשייו להעמיק בשיחה לרבות התייחסות שטחית לביצוע העבירה מבלי לבחון השלכותיה, בהם יש להקשות עליו לבחון סיכון שבהתנהגותו באופן ביקורתי. מצד שני, בין גורמי הסיכוי לשיקום, נמצא עבר לא מכביד ולא רלוונטי, השתלבות יציבה ורציפה בתעסוקה, נאשם המבטא שאיפות להמשך ניהול אורח חיים נורמטיבי. השירות התרשם מהנאשם כבעל מערכת ערכים תקינה לרוב ואשר התנהלותו באירוע נשוא כתב האישום אינה מאפיינת את התנהגותו בדרך כלל. הנאשם שלל צורך טיפולי ועל כן לא בא השירות בהמלצה בעניין.

בשקלול השירות את כלל הגורמים הרלוונטיים, ולאחר שהביא בחשבון את מצבו הבריאותי של הנאשם המליץ על ענישה בדמות מאסר על תנאי וקנס.

מחוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 15.03.2023 עולה כי הנאשם יוכל לרצות עונש מאסר בעבודות שירות.

ראיות ותמצית טיעוני הצדדים לעונש

התביעה הגישה כראיות לעונש את רישומו הפלילי והתעבורתי של הנאשם.

ההגנה הגישה כראיה לעונש את גזר הדין שניתן בעניינו של מוסטפא אבו זקיקה.

3. בטיעוניה בכתב ועל פה, עמדה התביעה על פגיעתן של עבירות הסמים בערכים שנועדו להגן על בריאותו ושלומו של הציבור, מידת פגיעתו של הנאשם אשר נטען כי הינה משמעותית, ועתרה לקבוע את מתחם העונש כך שינוע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בפועל. אשר לעונשו של הנאשם עתרה לגזור את עונשו "בשליש התחתון של המתחם", ובנוסף להשית עליו מאסר מותנה, קנס ופסילת רישיון הנהיגה בפועל ועל תנאי. בקשר לכך, ציינה בהתרשמות שירות המבחן מהנאשם כמי שעסוק היה בתועלתו הכלכלית והמחירים שמשלם נוכח מעשיו, ופחות בגין השלכות מעשיו על אחרים, כמו גם כי ברקע העבירה עומדות תפיסותיו המקלות של הנאשם ביחס לשימוש בסמים וגיוס אמצעים להשגת כסף זמין ומהיר, ולכך כי השירות לא בא בהמלצה להליך טיפולי.

בהתייחסה לעונש שהושת על מוסטפא אבו זקיקה, טענה כי חלקו באירוע ובעבירה פחות חמור מזה של הנאשם, מה גם, שמוסטפא צעיר בגיל, נעדר עבר פלילי קודם ובעניינו הוגש תסקיר חיובי הממליץ על עונש בדמות של"צ. לעומתו, לנאשם רישום פלילי ותעבורתי והוא ריצה שתי תקופות מאסר שלא הרתיעהו מלחזור ולהסתבך בפלילים. על כן, על מנת להגביר את גורמי הרתעתו, יש להכביד בעונשו.

4. ב"כ הנאשם, עוה"ד בני גריקו, סבור כי לכל הפחות יש להשוות את עונשו של הנאשם לעונשו של מוסטפא אבו זקיקא. לטענתו, נגד הנאשם ומוסטפא הוגש אותו כתב אישום הכולל את אותן עובדות, ועם זאת, נגד מוסטפא אשר הורשע בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, העובדות מעלות במובהק כי מוסטפא הוא זה שלקח את הסמים מהרכב הנוסף והעביר אותם לתא המטען ברכבו של הנאשם, ולמעשה הוא זה שסיפק לנאשם את כמות הסם, ועוד בכמות 684 גרם (על פי כתב האישום של מוסטפא). נטען כי בעניינו של מוסטפא מדובר בכמות סם גדולה ב 184 גרם מהכמות המיוחסת לנאשם, וכי נסיבות ביצוע העבירה של החזקת הסם שלא לצריכה עצמית כמיוחס למוסטפא, הן חמורות יותר.

נטען כי בהינתן שמתחם העונש ההולם למעשיו של מוסטפא, נקבע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל, ובהינתן כי עונשו נגזר ל 4 חודשי מאסר, לריצוי בעבודות שירות - כי אז - לכל הפחות יש להשוות את עונשו של הנאשם לזה של מוסטפא.

לדידו של ב"כ הנאשם, הגם שמעשיו של מוסטפא על פי העובדות חמורים יותר, השוואת עונשם של השניים תאזן את הפער שמקורו בעובדה שמוסטפא נעדר עבר פלילי קודם ואילו הנאשם בעל עבר אם כי לא בתחום ולא מכביד. בהקשר זה, הוסיף וטען כי בניגוד לדברי התביעה, התסקיר בעניינו של מוסטפא לא היה חיובי ובתימוכין, ציטט והפנה לעמ' 8 החל מש' 15.

אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ציין בעברו הפלילי ובדגש על גילו, 60 שנים, ללמד כי לא מדובר בעבר מכביד, וודאי לא בשור מועד, אלא ההיפך מכך, כעולה מהתרשמות שירות המבחן מהנאשם, כבעל ערכים נורמטיביים ויציבות התעסוקתית עליה שמר לאורך השנים ואשר היוותה מקור לתפקודו תקין. בנוסף ציין במצבו הבריאותי (מסכרת לא מאוזנת עם סיבוכים, אי ספיקת לב, 5 ניתוחי מעקפים ואסטמה) והפנה לחוות דעת הממונה אשר נסמך על מסמכים רפואיים שהועברו לעיונו.

ב"כ הנאשם בקש להביא בחשבון את תקופת מעצרו משך ודש ימים, ולכך כי לאחר שחרורו היה נתון במעצר בית מלא משך 4 וחצי חודשים, ובהמשך בתנאים מגבילים שכללו פתיחת חלונות אוורור, משך 5 וחצי חודשים. עוד בקש להביא בחשבון כי הנאשם היה פסול נהיגה ממועד ביצוע העבירה ומשך כשנה וחצי במהלכן לא יכול היה להתפרנס מעבודתו כנהג מונית

הנאשם בדבריו הביע צער וחרטה על מעשיו, ושיתף במצבו הרפואי הקשה תוך שציין כי שבוע קודם הדיון עבר ניתוח ובשלושה החודשים האחרונים למועד הדיון עבר 2 ניתוחים "אני עדיין עם סיכות בבטן של הניתוח ... אני מצטער על מה שקרה ומבטיח כי יותר זה לא יקרה".

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

5. מתחם העונש למעשה העבירה נקבע בהתאם לעיקרון ההלימה, לפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת האשם של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. ביישום עיקרון זה, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו; במדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערכים המוגנים בבסיס האיסור על עבירות סמים, נועדו להגן על שלומו ובריאותו של הציבור מפני פגיעתם הקשה של הסמים, אשר היקפה רחב והשפעתה משלחת בחברה בריאותית, חברתית וכלכלית. לשיקולי ההרתעה ינתן משקל נכבד במכלול השיקולים לעונש בעבירות סמים ראו למשל, בע"פ 9482/09 **ביטון נגד מדינת ישראל** (2011) ובע"פ 211/09 **אזולאי נ' מדינת ישראל** (22.6.2010)

"הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכל, לשרת את מטרת הגמול לעבריין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד."

מידת פגיעת הנאשם בערכים המוגנים, אינה גבוהה. בחינת הנסיבות הקשורות לעבירה, על פי רוב, תביא בחשבון את סוג וכמות הסם, אופן החזקתו ועד כמה נראה כי ההחזקה קרובה יותר להפצה וסחר (חלוקה למספר רב של מנות לצריכה עצמית, כספים שנתפסו, משקל אלקטרוני, רשימת שמות וכדומה). במקרה הנדון מדובר בהחזקת סמים מסוג קנבוס שאינו נמנה עם הסמים הקשים שבפקודת הסמים, אם כי זה ידוע כסם מסוכן ובעל פוטנציאל לסכן את בריאות הציבור, ואשר המאבק בהפצת הסמים כולל הפצת סמים קלים כדוגמתו.

כמות הסמים, 500 גרם אינה מבוטלת, והעובדה כי הסמים הוחזקו ברכב המשמש מונית להסעת ציבור במסגרת עיסוקו של הנאשם, במטרה להעבירם לאחרים, כשהוא עושה כן במודעות מלאה למעשיו ולמטרת רווח קל ומהיר מהווה נסיבה מחמירה משמעותית.

בחינת הענישה הנוהגת בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, מעלה מתחמי ענישה שבין מספר חודשים קצר, שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל, אשר נקבעו ואושרו במנעד רחב של כמויות סמים מסוג קנבוס שהוחזקו שלא לצריכה עצמית. כך למשל:

ברע"פ 1830/16 **רקיבי נגד מדינת ישראל** (11.4.16) אושר מתחם עונש הנע בין 6 ל 15 חודשי מאסר בפועל, בנסיבות בהן החזיק הנאשם ברכבו, סם מסוג חשיש **מחולק לאריזות רבות** במשקל כולל של כ - 2,300 גרם. עונשו של הנאשם, נעדר עבר פלילי ותסקיר חיובי, נגזר ל 8 חודשי מאסר בפועל.

ברע"פ 322/15 **ג'אנח נ' מדינת ישראל** (22.1.15) אושר מתחם עונש בין 7 ל - 18 חודשי מאסר בפועל, בנסיבות בהן החזיק הנאשם בבית מגוריו, סם מסוג חשיש במשקל של כ - 400 גרם.

ברע"פ 2590/10 **שגיא נ' מ"י** (8.4.2010), נדחתה בקשה על חומרת העונש שהושת על המבקש - 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. המדובר בנאשם צעיר ונעדר עבר פלילי, עליו המליץ שירות המבחן לביטול הרשעתו והשתת צו של"צ. המבקש הורשע בהחזקת סמים מסוג חשיש **במשקל 256** גרם נטו, סם סוג קנבוס במשקל של 13.11 גרם נטו, כלים להכנת סם ומשקל אלקטרוני.

ברע"פ 10423/09 **שורר נ' מ"י** (26.4.2010), נדחתה בקשה של מי שהיה בן 51 שנים, נעדר עבר פלילי, עליו נגזרו 6 חודשי מאסר על דרך עבודות שירות, בניגוד להמלצת שירות המבחן להימנע מהרשעתו. המדובר במי שהחזיק סם מסוג קנבוס במשקל של 574.75 גרם, אשר ערעורו למחוזי ובקשת רשות ערעור, נדחו.

בת"פ (שלום ב"ש) 51742-07-21 מדינת ישראל נ' אלעסלה (14.11.22) נקבע מתחם עונש הולם בין מספר חודשים קצר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל, בנסיבות בהן הורשע נאשם בהחזקת 600 גרם סם מסוג קנבוס, מתחת למושב האחורי ברכב בו נהג על כביש 40, במטרה להעבירם לאחר.

ת.פ (שלום ב"ש) 14656-12-20 **מדינת ישראל נ' אלעלאוין**, נקבע מתחם עונש הולם בין מספר חודשים ועד 18 חודשי מאסר בפועל בעניינו של מי שהורשע בהחזקת 457 גרם קנביס שלא לצריכה עצמית, בביתו. עונשו של הנאשם, בעל הרשעה אחת קודמת בעבירת סמים (החזקה לצריכה עצמית) נגזר ל 8 חודשים והופעל מאסר על תנאי בן 4 חודשים כך שחציו ירוצה בחופף וחציו במצטבר.

בת"פ (ב"ש) 14782-06-18 **מדינת ישראל נ' אלעול** (7.1.20) נגזרו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, על הנאשם, צעיר נעדר עבר פלילי שבעניינו הוגש תסקיר חיובי, אשר הורשע בהחזקת סמים מסוג קנבוס במשקל 3.8 ק"ג שלא לצריכתו העצמית.

סיכום האמור, לאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים הנדרשים לקביעת מתחם העונש ההולם את העבירות בנסיבות ביצוען, לרבות מידת הפגיעה בערכים המוגנים והענישה הנוהגת במקרים הקרובים בנסיבותיהם ולאלה שהפנו ב"כ הצדדים, הנני לקבוע את מתחם העונש ההולם כך שינוע בין **מספר חודשים שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל**.

עונשו של הנאשם

6. בגזירת העונש המתאים לנאשם בגדרי מתחם העונש ההולם שנקבע, אתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, ככל שישנן כאלה.

בשים לב למסגרת ההסדר בין הצדדים, לפיה הנאשם ירצה עונשו בעבודות שירות, אביא בחשבון כי הנאשם הנותן את הדין, הוא כבן 60, אב ל 4 ילדים בוגרים שמאז ביצוע העבירות אינו עובד במקצועו, נהג מונית, בעיקר נוכח שהיה תחת תנאים מגבילים משמעותיים תקופה ממושכת ורישיון הנהיגה שלו נפסל סמוך לאחר ביצוע העבירות.

אביא בחשבון כי הנאשם מתמודד עם מחלות לב, סכרת, לחץ דם, מטופל תרופתית ובחודשים האחרונים נוכח החמרה במצבו נדרש למספר הליכים רפואיים (ניתוחים) משמעותיים.

כידוע, בעבירות סמים, הבכורה היא לשיקולי הרתעת היחיד והרבים ולאינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם (ע"פ 3820/09 מדינת ישראל נ' אוחיון).

עם זאת, נדמה כי ההליך המשפטי לרבות המחירים הכבדים אותם שילם הנאשם עוד קודם שנגזר דינו, מהווים גורם התרעתי משמעותי וחיידו עברו את החומרה שבמעשיו, ונדמה כי תפיסתו המקלה והתייחסותו השטחית מעשה העבירות, קיבלה גם היא מענה ראוי.

כטענת ההגנה, אין בעברו של הנאשם, הכולל הרשעה אחת מיום 21.6.2015 בעבירה של מתן אמצעים לביצוע פשע משנת 2014, בגינה נגזר עליו חודש מאסר בפועל, להכביד בעונשו. המדובר בעבר שאינו מכביד והדבר מקבל ביטוי בהינתן הרשעה זו אל מול גילו של הנאשם. בקשר עם כך, יש להוסיף, לטובת הנאשם, את השתלבותו היציבה והרציפה בתעסוקה וכי הוא מבטא שאיפות להמשך ניהול אורח חיים נורמטיבי.

אין מקום לטענת ההגנה בקשר עם העדר שילובו של הנאשם בהליך טיפולי ו/או העדר המלצת השירות להליך שכזה. אין לזקוף לחובת הנאשם את העובדה שהשירות לא המליץ על הליך טיפולי, מקום בו הנאשם שלל צורך טיפולי וכשהדבר מתיישב עם אורח חיים נורמטיבי משך שנים רבות וארוכות, עם שאיפתו להמשך ניהול אורח חיים נורמטיבי, ומשהתרשמות שירות המבחן, כמו גם בית המשפט, כי הנאשם בעל מערכת ערכים תקינה לרוב ואשר התנהלותו באירוע נשוא כתב האישום אינה מאפיינת את התנהגותו בדרך כלל.

התביעה אשר עמדה ארוכות על העדר המלצת השירות להליך טיפולי כאמור, נמנעה מהתייחס להמלצתו הברורה של השירות לענישה בדמות מאסר על תנאי וקנס כספי, לאחר ששקלל את כלל הגורמים הרלוונטיים ובין היתר גורמי הסיכון וההרתעה, וברי כי המלצה זו לא נעלמה מעיני בית המשפט.

בגדרי השיקולים לעונש יובא בחשבון כי החזקת כמות הסמים והסתייעות ברכב להעברתם/החזקתם, מחייבות השתתפות רישיון נהיגה כשבהקשר זה כבר יאמר כי הנאשם היה פסול נהיגה משך למעלה משנה וחצי, בפועל ועל תנאי, וקנס כספי.

בסוף הדברים, לקולת עונשו של הנאשם יינתן משקל לאחריות שלקח על מעשיו, הודאתו והחרטה הכנה על מעשיו.

תחת כלל הדברים האמורים, ושמצאתי ממש בטענות ההגנה באשר לחלקו המשמעותי יותר של מוסטפא בביצוע העבירות כעולה מעובדות כתב האישום, כמו גם לעונש שהושת על מוסטפא, **אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. 3 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. מקום העסקה - "צער בעלי חיים באר שבע", ובהתאם לחו"ד הממונה על עבודות השירות מיום 05.02.2023. מאחר והמועד לתחילת ריצוי העונש חלף, מתבקש

הממונה על עבודות השירות להגיש עדכון למועד חדש לתחילת ריצוי העונש וזאת תוך 7 ימים מהיום. בכל מקרה, הנאשם הודע כי עבודות השירות יבוצעו 5 ימים בשבוע על פי טווח השעות המתאפשר בחוק העונשין. כמו כן, הנאשם הוזהר כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים המצריכים התייבבות רציפה ועל פי הנחיות החוק והממונה וכל חריג מכללים אלו יהיה בה להביא להפסקת ריצוי עונשו בדרך זו וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של שלוש שנים מהיום, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירות סמים מסוג פשע.

ג. קנס בסך ₪ 1,000 או 5 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 10.07.2023 ובכל 10 בחודש שלאחריו. פיגור באחד התשלומים יעמיד את יתרת הקנס לפירעון מיד.

ד. 5 חודשי פסילה על תנאי, מלהחזיק/לקבל רישיון נהיגה, והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירות סמים מסוג פשע, משך 3 שנים מהיום.

את הקנס ניתן לשלם באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה www.eca.gov.il מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכב גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000. במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת שוברי תשלום).

צו להשמדת מוצג הסמים.

הודעה זכות ערעור.

ניתן היום, ט"ז סיוון תשפ"ג, 05 יוני 2023, במעמד הצדדים.